

vil det vise sig ikke at være saa helt klogt, hvis man fra konservativ Side skyder dette Tilbud fra sig.

Endnu en Chance er der — tilgiv mig, at jeg taler et Øjeblik derom, skønt det maaske falder lidt ind under det personlige —, nemlig den, at Højre og de Fri-konservative nu øjensynligt har faaet et Ministerium, der ligger deres Hjerte nærmere eller i hvert Tilfælde ikke ligger det slet saa fjernt som det Ministerium, af hvilket jeg havde den Ære at være Medlem. Den Behandling, som det Ministerium, hvoraf jeg var Medlem, var Genstand for fra de konservative Grupper Side og for Resten allerede var Genstand for, inden vi forelagde Forfatningsforslaget — jeg skal erindre om, at man i Landstinget ikke vilde stemme for vor Finanslov, et enestaaende Tilfælde i hele vor parlamentariske Historie —, denne Behandling viste allerede tydeligt, med hvilken Varme man saa paa os; og efter Forfatningsforslagets Forelæggelse blev det endda værre. Alt dette mærker vi ikke noget til nu. Min højtærede Ven, den tidligere Konseilspræsident (Berntsen), gjorde forleden Dag opmærksom paa, hvilken Ro, hvilken forbavsende, velgørende, velsignet Ro der var blevet om „Hullet i Nordfronten“, efter at dette Hul var blevet anbetroet den nuværende højtærede Forsvarsminister, og jeg kunde mærke, at dette ligesom pirrede lidt ved det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Hammerich), som, da han umiddelbart efter kom op, syntes, at dette Faktum dog trængte til nogen Forklaring. Og det ærede Medlems Forklaring var overmaade interessant og tillige oplysende. Det ærede Medlem sagde: Ja, det er meget rigtigt, at vi ikke har rørt ved det og ikke skabt Vanskeligheder paa det Punkt siden; men det laa i, at af den nuværende Regering kunde man ikke vente andet, end at den lod „Hullet i Nordfronten“ eksistere, men det foregaaende Ministerium, som var forsvarsvenligt, skulde angribes derfor. Det er en lidt ejendommelig Maade at gøre Forskel paa forsvarsvenlige og ikke forsvarsvenlige Regeringer, som de konservative Grupper gjorde det her. Men endnu mere tydeligt kom det dog frem i Landstinget i Forgaars, at Heden endnu sidder i Blodet. Der var ret skarpe, inderlig velmente Sidehug til den afgaaede Regering, og der var venlige Komplimenter, en vis Salontone, overfor den nuværende. Jeg er aldeles ikke jaloux, det ligger ikke for mig, og jeg misunder slet ikke den nuværende

Regering de milde Blikke og de milde Luftninger; jeg ønsker blot at konstatere det og ønsker at konstatere det med en vis Glæde; thi ogsaa dette er jo et Plus til Udsigterne for Grundlovssagens Fremme.

Men saa er der frem for alt blandt det, der giver gode Udsigter for at naa et Resultat i Forfatningsforhandlingen, Valgdagen af 20. Maj. Den er noget af det allersolideste, vi kan bygge paa, meget bedre, naar alt kommer til alt, end de milde Luftninger. Thi Valgdagen af 20. Maj talte et Sprog, som ikke er til at misforstaa, og det er ogsaa nok denne Valgdags klare og tydelige Sprog, som alt i alt har den største Del i den blidere Tone, der nu føres i Forhandlingen fra de konservative Partiers Side. Jeg skal blot nævne dette, at Valgdagen af 20. Maj gjorde Ende paa en Illusion, som næsten med en Tvangsforestillings Magt havde behersket de konservative Partier, og som jeg tror har gjort dem ubodelig Skade, Illusionen om den omvendte Gaardmand. Denne Illusion brast og brast fuldkommen ved Valget den 20. Maj. Den omvendte Gaardmand blev henvist til den Fabelverden, hvor han rettelig hører hjemme, og jeg tror ikke, han kommer til at spøge mere paa den politiske Mark i den Tid, vi har med Forfatningssagen at gøre.

Det er nu de to konservative Grupper, Højre og de Frikonservative, der har Ordet i Forfatningssagen, og jeg siger af Hjertet: Maatte de kende deres Besøgelsestid! De har ikke hyppigt gjort det i vort politiske Liv, det var Synd at sige. De kendte ikke deres Besøgelsestid efter Forliget i 1894, fra hvilken Tid jeg endnu har nogle Erindringer tilbage. De kendte ikke deres Besøgelsestid under de langvarige Forhandlinger om Skattereformerne af 1903. De kunde en Tid lang have faaet dem meget billigere end ved at gøre den i hvert Fald fra et daværende Højrestandpunkt ganske uhyrlige Kolbøtte med Hartkornsskatternes fuldstændige Ophævelse. De kendte den endelig ikke, den Gang Fordringerne til en Grundlovsforandring i dette Ting var nedstemte saa overmaade lavt, saa det blot var en retfærdigere Fordeling af Valgkredsene, det stod paa. Det er jo, som Talere, der har haft Ordet i Grundlovssagen, har gjort opmærksom paa, blevet dyrere og dyrere for hvert Aar, der er gaaet. De kunde havde faaet det meget billigt, i alt Fald i første Omgang; men de skød „de to Tempi“s Politik fra sig, den Gang Tiden var til at acceptere